

MATEMATIIKAN JA TILASTOTIETEEN LAITOS

Analyysi I

Ohjaus 10

24. 11. 2008 alkavalle viikolle

1. Tutki funktion $f : [0, 7] \rightarrow \mathbb{R}$ mahdollisia suurimpia ja pienimpiä arvoja sekä lokaaleja ääriarvoja, kun

$$f(x) = |(x - 2)^2 - 1|$$

kaikilla $x \in [0, 7]$. Huolelliset perustelut! (Tarkista monisteesta, miten lokaaliset ääriarvot määritellään siellä.)

2. Määritä luku ξ , jolle $f(a) - f(b) = f'(\xi)(a - b)$, kun

(a) $a = 0$, $b = 1$ ja $f(x) = \sqrt{x}$;

(b) $a = 0$, $b = \frac{\pi}{2}$ ja $f(x) = \sin x$.

Etsi (a) kohdassa tarkka arvo ja (b) kohdassa kolmedesimaalinen likiarvo.

3. Oletetaan, että $f :] - 1, 1[\rightarrow \mathbb{R}$ on jatkuva ja derivoituva. Oletetaan lisäksi, että kaikilla $x \in] - 1, 1[$ pätee, että $|f'(x)| \leq 10$. Anna esimerkki sellaisesta luvusta $\delta > 0$, että kaikilla $x, y \in] - 1, 1[$ pätee: jos $|x - y| < \delta$, niin $|f(x) - f(y)| < 10^{-2006}$.

4. Osoita tarkasti, ettei funktio f ole derivoituva kohdassa $x = 0$, jos $f(0) = 0$ ja $f(x) = x \sin \frac{1}{x}$ kun $x \neq 0$.

Mieti tämän perusteella pitääkö seuraava (epätäsmällisesti muotoiltu) väite paikkansa: jos jatkuva funktio f ei ole derivoituva kohdassa x_0 , niin sen kuvaajassa on tässä kohtaa ”taitos” tai ”piikki” tai ”kuvaaja on pystysuora”?